

quod particularis negatio possit per contrapositionem sibi ipsa conuerti. Nunc quoniam ostensum generalem affirmatiuam: et particularem negatiuam per contrapositionem posse conuerti. Ostendamus generalem negatiuam: et particularem affirmatiuam per contrapositionem sibi non posse conuerti. Et primo de generali negatione dicendum est. Nam si generalis negatio vera est: non necesse erit per contrapositionem sibi conuersam veram esse. Sed si falsa fuerit sibi per contrapositionem conuersam falsam esse necesse est. Nam si falsa est que dicit. Nullus homo animal est falsa erit fortasse eius per contrapositionem conuersio: que dicit. nullum non animal non homo est. Equale est enim ac si diceret nulla res est que non sit animal: et non sit homo. quod est omnis res que animam non habet: homo est quod aperte falsum est. Item si vera fuerit generalis negatio. falsa erit eius per contrapositionem conuersio. Nam si vera est nullus homo est lapis. falsa erit eius per contrapositionem conuersio que dicit. nullus non lapis non homo est. Equale est enim ac si dicat. nulla res est que cum non sit lapis non homo est. quod est omnis res quecumque lapis non fuerit homo est. quod falsum est. Innumerabilia enim inuenies: que non sunt lapides: quoniam homines non sunt ergo quoniam si generalis negatio vera vel falsa fuerit: falsa erit eius per contrapositionem conuersio: non est dubium generalem negationem sibi non posse conuerti. quod enim in aliquo fallit generaliter colligi non potest. Restat igitur ut id quod reliquum est monstremus particularem affirmationem per contrapositionem sibi non posse conuerti. Cum enim fuerit particularis affirmatio vera vera erit eius per contrapositionem conuersio. Nam si vera est. que dicit. quidam homo animal est: vera est eius per contrapositionem conuersio: quoddam non animal non homo est. Equale est enim ac si dicat quedam res: que animam non habet: homo non est: quod verum est. Lapis enim animam non habet: et tamen homo non est. Item si particularis affirmatio. que dicit quidam lapis homo est: falsa est: vera erit eius per contrapositionem conuersio: que dicit quidam non homo non lapis est. Equale enim est ac si diceret quedam res que homo non fuerit lapis non est: quod verum est. Equus enim homo non est. Et tamen lapis non est ergo si cum in quibusdam particularis affirmatio vera fuerit vera erit eius per contrapositionem conuersio: et si cum in quibusdam falsa fuerit particularis affirmatio. vera erit eius per contrapositionem conuersio non est dubium particulares affirmationes per contrapositionem non posse conuerti. Generalis vero negatio et particularis affirmatio: que contraiacentes sunt: in per contrapositionem conuersionibus contraria patiuntur. Nam in generalibus negatiuis siue generales negatiue vere fuerint siue false per contrapositionem conuersiones semper false sunt. in particularibus autem affirmatiuis: siue particularis affirmatio vera fuerit siue falsa: eius per contrapositionem conuersio vera est. Repetendum est igitur a superioribus et confirmandum quod in simplicibus terminorum conuersionibus particularis affirmatio: et generalis negatio sibi conuerti possunt. Generalis vero affirmatio et particularis negatio sibi conuerti non possunt. in his vero conuersionibus: que per contrapositionem fiunt contra est. Nam generalis affirmatio et particularis affirmatio per contrapositionem sibi ipsis conuerti possunt. Generalis vero negatio: et particularis affirmatio per

contrapositionem sibi ipsis conuerti non possunt. Et generalis negatio et particularis affirmatio: que sunt contraiacentes in veri falsique distantia (ut demonstratum est) sibi ipsis inuicem contraria patiuntur hec de categoricorum syllogismorum categoricis propositionibus dicta sufficiant. Si qua vero his pretermissa sunt in periermenias. Aristotelis commentario diligentius subtiliusque tractata sunt.

De syllogismo categorico. Liber Secundus

Superioris series voluminis quod ad categoricorum syllogismorum propositiones attinebat explicuit. Nunc autem quantum introductionis patitur temperamentum de ipsa categoricorum syllogismorum ratione tractabitur. et quoniam omnium compositorum firmitudo vel vitium: aut in his maxime reperitur ex quibus est compositum: aut penes bonam malam compositionem eius laus vituperatioque tenetur. Namque domus si sit fortibus lapidibus debilibus uestructa: ipsa quoque est fortis aut debilis. Idcirco autem si artificis compositionem equabilem solertemque fuerit nacta: ipsa quoque constructio merito stabilis erit: et laudabile fundamentum. Si vero insolentior compositio fiat: tota quoque quauis ex bonis ordinata lapidibus: nulla sese gerens fabrica stabilitate nutabit. Mos quoque hanc eandem imaginem secuti prius de his quibus ipse syllogismus constat id est propositionibus explicuimus. Nunc de ipsa inter se syllogismorum coniunctione oppositioque tractabimus. Illud vero meminisse debebis introducendis hic me prestitisse inchoantibus non introductis. Et primum quid sit esse in omni vel non esse paucis ostendam. Si qua enim res alterius generis fuerit: omnem intra se speciem continebit: et in toto species genere illa esse dicetur. Sit enim genus animal. homo vero species. homo ergo quoniam minus est quam animal: in toto animali esse dicitur. Omnis enim homo animal est: Si quis ergo sic dicat aliquam rem de alia re predicari. conuersa vice nihil interest. Nam si cut in toto animali homo est: sic etiam animal de omni homine predicatur. in toto vero non esse est. quotiens alia res ab alia re omni disuncta est. ut si dicas animal in nullo lapide est. nullus enim lapis animal est: et si dicas animal de nullo lapide predicat. de nullo enim lapide animal dicitur. Diffinimus ergo in toto esse vel in toto non esse sic in toto esse: vel de toto predicari dicitur quotiens non potest inueniri aliquid subiecti: ad quod illud quod predicatur dici non possit. Nam nihil hominis inuenitur: ad quod animal dici non possit. In toto vero non esse: vel de nullo predicari dicitur: quotiens nihil subiecti poterit inueniri ad quod illud quod predicatur dici possit. Nihil enim lapidis inueniri potest: de possit animal predicari. Illud sane notandum est quod esse in toto versa vice dicitur. Nam si aliquid de aliquo omni predicatur: illud de quo illud predicatur in toto illo esse dicitur quod predicatur: ut animal de omni homine dicitur. Homo non in toto est animali velut quedam pars intra totum animal latet. si quid in alio omni fuerit: in eo toto illa res de qua superius dicebatur esse dicitur: ut idem animal cum in omni sit homine: et de eo omni predicetur. Homo est in toto animali. His igitur positis quotienscumque ita dicimus: ut litteras pro terminis disponamus: pro breuitate hoc. et pro copendio facimus: id quod per litteras demonstrare volumus vniuersaliter de monstramus. Nam fortasse in terminis aliquibus falsum in

*Esse in toto
& non esse*

gerendum necesse sit. In litteris vero nūq̄ fallimur quoniam ad hoc utimur litteris quasi terminos ponere. In litteris vero ipsis nisi terminorum coniunctio per se firma valensq̄ fuerit: vlla neq̄ veritas, neq̄ falsitas reperietur. Quotiens igitur aliud de alio omni predicari volumus ostendere: sic ponimus: Sit primus terminus. a. Secundus. b. et predicatur. a. de omni. b. Hoc autem ita accepto tanq̄ si posuerimus a. animal. b. hominem. Eodem modo et de negatiuis Nam si dicamus. a. de nullo. b. predicatur: tale est ac si dicamus. a. q̄ est animal de nullo lapide predicatur q̄ est. b. et alia quecumq̄ huius consimilia. Omnis autem syllogismus simplex tribus terminis demonstratur atq̄ concluditur. Sed prius ipsorum syllogismorum figuras aspiciamus. Post vero de modis ordinibusq̄ eorum tractabimus. Tribus igitur terminis ita positus: vt prope se sit i conneri sint tres non ultra fieri complexiones necesse est hoc modo. Sit enim. a. sit. b. sit. c. aut enī. a. de. b. predicabitur. et. b. de. c. aut certe. a. et. de. b. predicabitur. et. de. c. vel isdeꝝ ipsis. a. terminus videbitur esse subiectus. Sit enim. a. bonū sit. b. iustum sit. c. virtus. aut enim. a. i. bonum erit in omni. b. i. iustum et dicetur. omne iustum bonum est et item. b. iustum. In omni. c. virtute. et dicetur. omnis virtus iusta est. Et erunt huiusmodi propositiones. Omne iustum bonum est. et omnis virtus iusta ē. aut a. i. bonum. de. b. q̄ iustum est. et de. c. q̄ virtus est predicabitur. vt sit. omne iustum bonum est. Omnis virtus bona est: aut certe. a. bonum. b. iusto et virtuti. c. subiacebit. Ut dicatur. omne bonum iustum est. oē bonum virtus est. In hac enī complexiōe. b. et. c. de solo. a. termino predicatur. *U*ero. a. de omni. b. termino. et. b. item predicatur de omni. c. Hanc figuram voco primam que diffinitur sic. Prima figura est: in qua is qui subiectus ē: de alio predicatur. Namq̄. b. quidem. a. termino subiectum est. ad. c. item terminū predicatur. Extremitates vero dico huius figure qd̄ predicatur et q̄ subiectum est. i. a. c. Namq̄. a. predicatur. de. b. termino. c. vero terminus. b. termino subiacet. Medium vero voco illud quod alij subiacet. et de alio predicatur. i. b. Nam. b. terminus. a. termino subiacet. de. c. vero termino predicatur. Maior vero extremitas est: que prima predicatur. i. a. Namq̄ idem a. de. b. termino predicatur. Minor vero que medio termino subiicitur. i. c. Namq̄. c. terminus medio termino. i. b. subiectus est. de eo enim. b. medius terminus dicitur. Maior vero terminus. a. vocatus est. i. qui predicatur: quoniam omne predicatum ab eo de quo predicatur maius est: Et in conclusione sicut i prima propositione semper. a. terminus predicatur. a. n. bonum predicatur. de. b. iusto. Et dicitur omne iustum bonum est. b. vero medi⁹ terminus predicatur de. c. et dicitur omnis virtus iusta est. *E*x his igitur concluditur in syllogismo. omnis virtus bonum est. et. a. bonum nominabitur de. c. virtute. atq̄ ideo a nobis maior extremitas appellatur. Id vero meminisse debemus: q̄ ea que paria sūt: retorqueri possunt et ad se inuicem predicari: et sicut id quod predicatur in eo qd̄ subiectum est omni est ita rursus conuersum q̄ fuerat subiectum: in eo q̄ antea predicabatur omni erit. Nam si. f. et. g. duo termini ita sibi sint equales: vt neuter neutro maior sit cum predicaueris. f. de omni. g. erit. f. terminus in omni. g. termino: Si vero conuertat et predicat. g. terminum de. f. termino: erit versus. g. terminum in omni. f. termino esse. sit enim. f. ri-

sibile. g. homo. Ergo si predicat. f. risibile. et. g. hominem subicias. f. risibile in omni. g. inuenitur. Omnis enim homo risibilis est. Si vero predicat. g. homines ad. f. risibile. g. homo in omni. f. risibili reperitur. Oē enim risibile homo est. Quid autem termini sint: vel quid predicatio: aut quid subiectio prior de propositionibus libro satis dictum est. Sed ne forte errem⁹ q̄ videtur vniuersalis affirmatio: conuersa. Nam de hoc quoq̄ superius dictum est. Medio vero hoc solū monstrare volumus: quod que sunt in toto paria sola conuertantur. Hoc tamen prodest ad ostensionem syllogismorum que sūt in circulo quam in analyticis diximus. De prima categoricorum figura expeditum est. Secunda vero figura est quotiens. a. termin⁹ de vtrifq̄. b. et. c. terminis predicatur hoc modo. Si. n. dicas a. bonum de omni. b. iusto vt sit hoc modo propositio Omne iustum bonum est. Et ita. a. bonum de of. c. virtute: vt si dicas. Omnis virtus bonum est solum. a. de vtrifq̄. b. et. c. terminis predicasti: et erit secunda figura. Medius autem terminus in hac figura erit qui de vtrifq̄ predicatur. i. a. Extremitates vero ea que subiecta sūt. i. b. et. c. Maior vero extremitas est de qua primo. a. terminus appellatur. i. b. iustum. vel si ad. c. primo predicabitur. c. terminus maior terminus inuenitur. iccirco q̄ ea extremitas: de qua medius terminus primo predicatur: in conclusione ipsa quoq̄ predicabitur. vt superius demonstratum est. Minor vero extremitas erit ad q̄ medius terminus posterius predicabitur. *T*ertia vero figura erit quotiens: a. et. b. termini de vno. c. predicantur. Si quis enim predicet. a. i. bonum de. c. i. virtute: vt sit huiusmodi propositio. Omnis virtus bonum est. Itē. b. predicatur de c. vt sit omnis virtus iustum est. *T*ertiam figuram facit. In hac vero figura medius termin⁹ erit qui vtrifq̄ subiectus est. i. c. Namq̄ de. c. termino. a. et. b. terminis predicantur. Maior vero extremitas est que primo predicatur. i. a. Minor vero que postea. i. b. vel si quem libuerit. b. prius. a. posterius predicare s̄m priorem posterioremq̄ predicationem maior minorue extremitas inuenietur: et hic quoq̄ maior extremitas in conclusionibus sicut in superioribus alijs figuris de minore predicatur. *E*xpeditis igitur tribus syllogismorum figuris dicendum est: quia perfectus syllogismus est: cui ad integram probatamq̄ conclusionem ex superioribus sumptis et propositis nihil deest. Sed modo atq̄ ordine facta conclusio nihil de habens per ea q̄ antea proposuit terminatur. Imperfectus vero syllogismus est: cui: nihil eque ad perfectionem deest. Verumtamen in his que in propositionibus sumpta sunt: aliqua desunt: cur ita esse videtur: sed et he diffinitiones omnes posterius liquebunt. Nunc autem vnde he figure nascantur: breuiter explicandum est. Quoniam vnde nascantur: in eadem iterum resoluntur. Sed secunda et tertia figura de prima figura nasci et procreari videntur: Sit enim. a. terminus in omni. b. termino. et de omni eo predicatur. b. vero terminus de omni. c. termino predicatur. hec vt dictum est prima syllogismorum figura est. Si quis igitur maiorem extremitatem propositionemq̄ conuertat: et q̄ fuerat antea predicatum faciat esse subiectum secundam faciet figuram. Nam quemadmodum. a. terminus predicatur de. b. termino ita. b. de. c. Si ergo conuertat et fiat vt. b. termin⁹ de. a. termino predicet. Inuenitur. b. terminus qui antea medius fuerat: et. a. terminus subiect⁹. de. c. vero termino predicatur: ad vtrifq̄ terminos

Prima figura

terminos predicatiu. Age eni quonia. a. bonuz de .b. iusto predicabat. b. vo iustu d. c. Virtute predicabat: erat propositio. omne iustu bonu est. omnis virtus iusta e manete ppositione que est. omnis virtus iusta est. prima ppositio. omne iustu bonu est couertat z fiat omne bonum iustum est. Inueniuntur igitur propositio nes sic. omne bonuz iustus est. omnis virtus iusta est iustus. i. b. de. a. z. c. terminis predicabit. Conuersa igitur maiore poris figure extremitate secunda syllogis moru figura pcreat. Tertia No figura nascit minorri ppositione couersa. Nam si. a. bonu predicat de. b. iusto: vt dicatur. omne iustus bonuz est. b. vero iustu predicatur de. c. virtute vt dicat. omnis virtus iusta e si priore ppositione manente. i. omne iustu bonu est Secunda que e. omnis virtus iusta est. Couertat z fiat. omne iustus virtus est. Inueniant omnes propositio nes sic. Omne iustus bonu est. Omne iustum virtus. z de. b. iusto. a. z. c. termini predicant z fit tertie figure coneruo. Conuersis igitur primis posterisqz extremitatibus prime figure: tertia vel secunda figura nascunt. At No vnaqueqz haru triu figuraz het sub se plures syllogismoru modos: vt modi sub figuris ita sint: vt sunt spes sub suis generib. Habet enim prima figura sub se Aristotele auctore modos quatuor: s; Theophrastus: vel Eudemus sup hos quatuor qnqz alios modos addit Aristotele dante principium secundo prioru analyticorum volumine q melius postmodum explicabitur. Secunda vero figura habet sub se quatuor modos. Tertia vero auctore Aristotele sex addunt etia alij vnu sicut ipse Theophrastus superiores. s. sequens. Et qm (vt supiore libro dictu e) alie ppositio nes affirmatiue sunt alie negatiue z earu alie vniuersales: alie vero pticulares fm eas ipas propositio nes syllogismorum conclusionesqz iunguntur.

¶ Namqz pme figure primus modus e q fit ex duabus vniuersalib affirmatiuis: vniuersalem affirmatiuaz colligens. Si eni. a. terminus fuerit i oi. b. termino: z si. b. terminus: de oi. c. termino fuerit predicatus. a. terminus de omni. c. termino predicatur. Namqz. a. bonu si predicatur de. b. iusto: vt sit: omne iustum bonum e. b. vero iustum: si predicet de. c. virtute: vt sit ois virtus iustu e: necessario concludit extremitatib ad se inuice predicatis. i. a. z. c. vt sit: omnis virtus bonu e. Snt igitur huiusmodi ppositio nes: atqz conclusio. Si. a. i omni. b. fuerit z. b. in omni. c. fuerit. a. terminus de omni. c. predicabitur. i. Omne iustum bonum est. Omnis virtus iusta est: z conclusio. Omnis igitur virtus bonum est: z hic prime figure modus primus. ¶ Secundus vero modus prime figure est quotiens ex prima vniuersali negatiua z secunda vniuersali affirmatiua: conclusio vniuersali negatione colligitur. Si eni sit. a. malum. b. bonum. c. iustum. a. terminus de nullo. b. termino predicabit. Nullu eni bonu malum e. b. vero terminus de oi. c. termino predicabitur. Omne enim iustu bonu e. Quare colligit nullu iustu malu est: z hoc modo e. Si. a. terminus de nullo. b. termino predicatur. b. vero terminus de oi. c. termino fuerit predicatus. a. terminus de nullo. c. predicabitur: vt est. Nullum bonum malum est. Omne iustum bonum est. Nullum igitur iustum malum est. ¶ Tertius vero modus prime figure est: quotiens ex vniuersali affirmatiua: z particulari affirmatiua: particularis affirmatiua colligitur. Nam si. a. virtus de oi. b. idest bono predicetur. z. b. de quodam. c. idest iusto fuerit predicatu pticulariter: erit quoqz conclusio particulari

ter huiusmodi: vt. a. virtus de quoda. c. iusto particulariter predicetur. Si igitur fuerit. a. terminus i oi. b. z .b. terminus in aliquo. c. particulariter: erit. a. terminus in aliquo. c. particulariter: vt fit.

Omne bonum virtus est.

Quoddam iustum bonum est.

Quoddam igitur iustum virtus est.

¶ Quartus modus prime figure est talis: quotiens ex vniuersali negatione: z particulari affirmatione particularis negatiua colligitur. Nam si. a. terminus: de nullo. b. termino predicetur. b. vero terminus de quoda. c. termino predicet. a. terminus de quoda. c. termino no predicabit: qd monstrat subiecta descriptio. Nam sunt huiusmodi propositio nes.

Nullum bonum malum est.

Quoddam iustum bonum est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

¶ Hos ergo quatuor. In prima figura modos in analyticis suis Aristoteles posuit. Ceteros vero quinqz modos Theophrastus vel Eudemus addiderunt quibus Theophrastus grauissime vir Auctoritatis visus e consensisse q snt huiusmodi. Nam qm particularis affirmatiua sibi ipsi conuertitur: quisqz ostenderit in conclusione. a. terminus de quoda. c. termino pticulariter predicari. In eade ipsa conclusione monstrauit. q c. terminus de. a. termino rursus pticulariter predicet. Nam sibi pticularis ppositio conclusione conuertitur. Si. a. terminus de quoda. c. termino fuerit. c. terminus de quodam. a. termino predicabit. Item quisquis vniuersale negatiua in conclusione probauerit: necesse e euz ipsius quoqz conuersiones in eade conclusione ppassse. Vniuersalis eni negatio semper sibi couertit. Nam si quis probauit q. a. terminus de nullo. c. termino predicet: no est dubius quin in hac conclusione illud quoqz probatus sit. q. c. terminus de nullo. a. termino predicetur. Semp eni (vt dictu e) vniuersalis negatiua sibi ipsi conuertitur. vniuersalis quoqz affirmatiua duplici conclusione continetur. Nam quisquis ostendit. a. terminu de oi. c. termino predicari. Illud quoqz ostendit q. c. terminus de quoda. a. termino pticulariter predicet. Si qs. n. pbauerit aial de oi boie posse predicari ita dices. Ois ho aial est: illud quoqz necessario monstrauit particulariter: qm quoddam aial ho e. Ita semp vniuersalis negatiua z vniuersalis affirmatiua vel particularis affirmatiua dupliciter concluduntur. Alie eni sibi ipsi couertuntur: q pticularis e pticulariter q vniuersalis vniuersaliter. Alia No cu ipa vris sit pticulariter sibi ipsi couertit. ¶ Particularis at negatiua nuqz sibi ipsi couertit. Atqz io simpliciter se retinet conclusione. Hoc at qd nup dixim i secundo primorum analyticorum libro ab Aristotele monstrat. Qd soli Theophrastus z Eudemus pncipiū capiētes ad alios i pma figura syllogismos adijciendos animu adicere q snt huiusmodi q καταδιακλασιν vocant. i. p refractione quada conuersionesqz ppositio nis. Et est qnqz modus ex duab vniuersalib affirmationibus pticularē colligēs affirmatiua hoc mo. Si. a. fuerit i oi. b. z. b. fuerit i oi. c. posset equidē concludi q. a. eet in omni. c. Sed qm ista vniuersalis propositio (vt dictum e) particulariter couertitur ptermisso eo q. a. terminus de oi. c. termino predicat: conclusio esse dicet q. c. terminus de quodam. a. termino predicatur: qd hoc exēplo monstradu e. Si enim sint ppositio nes sic omne iustus bonu e: omnis virtus iustum est: posset etiam concludi q omnis virtus bonum e. S; qm ita

propositio sibi conuertitur vt sit quoddam bonū virtus ē particulariter: particularis syllogismus cōclusioq; colligitur ex duab; vltibus affirmatiuis. Eius No forma talis ē. A. terminus i oī. b. z. b. terminus i oī. c. igitur. c. terminus in quodam. a. vt est.

Omne iustum bonum est.

Omnis virtus iusta est.

Quoddam bonum virtus est.

Per cōuersionē vō refractionēq; dicunt: qm̄ q; vniuersaliter colligebat cōuersū particulariter collectū ē. Sextus mod⁹ ē p̄me figure qui fit ex vli negatiua: z vli affirmatiua vniuersalē cōclusionē p cōuersionem colligēs. Mā si. a. termin⁹ i nullo. b. fuerit. b. vō terminus: i omni. c. termino fuerit posset equidē colligi qm̄ termin⁹. a. i nullo. c. termino ē. Sed qm̄ vniuersalis negatiua conuertitur dicimus quoniam. c. terminus in nullo. a. termino est: vt sit hoc modo.

Nullum bonum malum est.

Omne iustum bonum est: posset colligi.

Nullum iustum malum est. sed ex bis per conuersionem colligimus. Nullum malum iustum est.

Septimus modus est p̄me figure qui ex vniuersali affirmatiua z particulari affirmatiua per cōuersionē particularē colligit affirmatiuā. Si enī fuerit. a. terminus in oī. b. z. b. terminus de quodā. c. termino predicet. potest. a. terminus de quodā. c. termino predicari. Sed qm̄ particulare affirmatiuū sibiipsi conuertit p cōuersionē fit cōclusio: z dicuntur. c. terminus de quodā. a. termino predicari: vt sit sic. Omne bonū virtus est: quoddā iustū bonū ē. Posset etiā concludi qm̄ quoddā iustū virtus ē. Sed qm̄ particulare affirmatiuū cōuertitur: dicimus qm̄ quedā virt⁹ iusta est. Octauus modus ē p̄me figure: quotiēs ex vniuersali affirmatiua: z vniuersali negatiua particulariter colligitur. Si enī. a. terminus de oī. b. termino predicatus fuerit. b. vō terminus de nullo. c. termino predicetur: nō posset colligi qm̄. a. terminus de nullo. c. termino predicat. Lū at nō possit i resolutorijs dictū ē. S; qm̄ vli negatiua sibiipsa cōuertit. Idōt dici z cōuerti: qm̄. c. termin⁹ de nullo. b. termino predicat. b. vō termin⁹ de quodā. a. termino dicit: qm̄ vniuersalis affirmatiua particulariter sibiipsa cōuertit: qre. c. termin⁹ de quodā. a. termino nō predicabit: vt sit sic. oī bonū iustū ē: nullū malū bonū ē: nō posset colligi qm̄ nullū malum iustum ē. Sed conuertitur sic.

Nullum bonum malum est.

Quoddam iustum bonum est.

Quoddam igitur malum non est.

Non⁹ mod⁹ ē p̄me figure q; ex particulari affirmatiua z vniuersali negatiua particularē colligit negatiuā p cōuersionē. Si enim. a. termin⁹ de quodā. b. termino. b. vō termin⁹ de nullo. c. termino predicat: nō pōt qdē dici quoniam. a. terminus de quodam. e. termino non predicetur. Lur aut nō possit hoc quoq; i resolutorijs dixim⁹: sed qm̄ vniuersalis negatiua querti pōt: dicetur qm̄. c. termin⁹ de nullo. b. termino predicatur: z. b. terminus de quodā. a. predicatur. c. igitur terminus de quodam. a. nō predicabitur: vt sit sic.

Quoddam bonum iustum est.

Nullum malum bonum est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Expeditis igitur nouem p̄me figure modis ad secūde figure quatuor modos veniamus. Illud tñ cōstet q; quēadmodum in prima figura per nouem supradictos modos z affirmatiua vli: z negatiua vli: z af-

firmatiua particularis: z negatiua particularis: i cōclusionē colligit. In secūda figura affirmatiua neq; generalē: neq; particularem posse colligi. sed tñ vel particulariter vel vniuersaliter solas colligi negatiuas. Nullus lapis sensibilis ē: cōuersa: nullū sensibile lapis est. Omne animal sensibile est. Manet: omne animal sensibile ē. Nullū animal lapis est. Manet: nullū animal lapis ē. Est aut secūde figure modus p̄m⁹ bic quotiēs ex vniuersali negatiua: z vniuersali affirmatiua vniuersalis negatiua colligitur. si enī. a. terminus de nullo. b. termino z de oī. c. termino predicet. b. termin⁹ de nullo. c. termino predicabit. Sit enim. a. bonū: sit. b. malū. c. iustū. Si quis igitur sic dicat: nullū malū bonū ē. Oē iustū bonū ē: cōcludit: nullū iustū malū ē. Liqueat igitur maiorē extremitatē de minore i cōclusionē predicari. S; oēs: secūde figure syllogismi q̄uis veri sint ex seipsis nō pbant: sed ex p̄me figure modis implētur. Māq; si. a. termin⁹ de nullo. b. termino predicet z oī. c. termino sit: nōdū pbatū ē: qm̄ oī. b. termin⁹ de nullo. c. termino predicet. S; si qs ex isto secūde figure mō p̄mo s; modū faciat p̄ quertiōnē tot⁹ syllogism⁹ cōclusioq; pbata ē. Si qs. n. i hoc syllogismo q; ē. a. terminus i nullo. b. z idē. a. terminus de oī. c. predicat. a. b. ppōnē quertat: vt faciat cē. b. a. Mā oīs vli negatiua quertit. Si qs igitur dicat qm̄. a. termin⁹ de nullo. b. termino predicat: z. b. igitur de nullo. a. termino predicabit. S; a. de oī. c. termino predicabit. fit igitur p̄me figure secūde mod⁹ ex vli negatiua: z vli affirmatiua: vlem colligēs negatiua: vt sit cōclusio. De nullo igitur. c. termino. b. predicabit. His igitur cōuersionib; oīs secūde z tertie figure syllogism⁹ cōclusioq; colligit z pbat. Atq; iō qm̄ ex seipsis non sūt pbati nisi ex supiorib; cōprobēt. i. p̄me figure modis: qm̄q; i secūda vel tertia figura inuentus fuerit imperfectus vocatur syllogism⁹. Secūdu vō modus scde figure ē quotiēs ex vniuersali affirmatiua z vniuersali negatiua cōmutatis ordinib; vniuersalibus rursus negatiua cōcludit. Si enī. a. termin⁹ in oī. b. termino fuerit z de nullo. c. termino predicet. b. termin⁹ de nullo. c. termino predicabit. Sit enī. a. bonū. b. iustū. c. malū. Si qs igitur sic dicat. Omne iustū bonū est. nullū malū bonū. concludit nullū igitur malū iustū ē. S; hec cōplexio cōiunctioq; ppōnū duplicez cōuersionez habet. Ostendit enī de secūdo p̄me figure mō sic Māq; si. a. termin⁹ in omni. b. termino ē z de nullo. c. termino predicabit: hec vli negatiua cōuertit. Erit igitur vt. c. termin⁹ de nullo. a. termino predicet q; si ita ē: erit huiusmodi syllogism⁹. c. termin⁹ de nullo. a. termino predicat. a. termin⁹ in omni. b. termino ē. c. igitur terminus de nullo. b. termino predicabit. Ecce vna cōuersio facta ē p̄positionis negatiue. S; qm̄ dixim⁹ concludi nō. c. in nullo. b. sed. b. in nullo. c. termino hic vli cōclusio negatiua cōuertit. Et sicut cōclusū est. c. terminū de nullo. b. termino predicari: ita cōcludit de nullo. c. termino. b. terminū predicari. Tertio mod⁹ secūde figure ē: quotiēs ex vli negatiua z particulari affirmatiua particularis negatiua colligit. Si enī. a. termin⁹ de nullo. b. termino predicet z in quodā. c. termino fuerit. b. terminus de quodā. c. termino nō predicabit. Sit enī. a. bonū. b. malū. c. iustū. Si qs igitur sic dicat. nullū malū bonū est. quodā iustū bonū ē: cōcludat necesse ē: quoddā iustū malū nō ē. Hic quoq; syllogismus p cōuersionē hoc mō pbat. Mā si. a. termin⁹ de nullo. b. termino predicat. z. b. termin⁹ de nullo. a. termino predicabit. S; a. terminus

terminus de quodā. c. termino predicat. Redit igitur p̄
 me figure mod⁹ q̄rtus ex v̄li negatiua ⁊ pticulari af-
 firmatiua pticularis. s. colligens negatiuas. vt in hoc
 quoq̄ syllogismo. Mā hic quoq̄ pticularē negatiuā
 colligit idest. b. terminū de quodā. c. termino nō pdi-
 cari. Quartus mod⁹ est secunde figure q̄ ex vniuer-
 sali affirmatiua ⁊ pticulari negatiua pticularē colli-
 git negatiuā. Mā si. a. termin⁹ in oī. b. termino sit de
 quodā. c. termino nō predicabitur. b. terminus de quo-
 dā. c. termino non predicabitur. Sit enī. a. bonū. b.
 iustū. c. malū. Si q̄s igitur dicat oē iustū bonū ē: q̄dā
 malū bonū nō ē. cōcludit quoddā igitur malū iustū
 nō ē. Nec v̄o cōplexio atq̄ ordo p̄positionū p̄. Quer-
 sionē nō p̄t approbari. Generalis enim affirmatiua
 sibiip̄si cōverti nō p̄t. Demonstratur igitur iste syllo-
 gismus ex prima figura nō per cōuersionē sed p̄ im-
 possibilitatē: qm̄ si pticularis cōclusio negatiua i hoc
 syllogismo nō cōcluditur: aliquod icōueniēs ip̄sibi
 leḡ cōtingit. Sed hic impossibilitas p̄ primā figurā
 demonstrabitur. Dico enī qm̄ si. a. terminus de omni
 b. termino predicetur: ⁊ in aliquo. c. termino non sit:
 talē colligi cōclusionē: vt. b. termin⁹ de aliquo. c. ter-
 mino nō pdicetur. Mā si falsū ē huic cōtraiacēs propo-
 sitio vera erit. Particularib⁹ aut negatiuis v̄les af-
 firmatiue cōtraiacēs sunt vt in superiore libro do-
 cuimus: si igitur hic pticularis negatiua nō ē cōclu-
 sio: erit generalis affirmatiua. Sit affirmatiua gene-
 ralis ⁊. b. termin⁹ de oī. c. termino predicet: sed. a. ter-
 min⁹ de oī. b. termino predicat. b. v̄o termin⁹ de oī. c.
 termino pdicari dicat. A. igitur terminus de oī. c. ter-
 mino pdicatur q̄ fieri non p̄t. Ita enim. a. c. p̄posi-
 tionē p̄posuimus prius: vt diceremus. a. terminū de
 quodā. c. termino nō pdicari. Hoc igitur oñsus ē p̄ pri-
 mū modū p̄me figure. Quare i secūda figura oīs syl-
 logismus imperfectus est: ⁊ eius p̄batio aut p̄. Quer-
 sionē i prima figura reducit: aut ex hypothetica dis-
 positione p̄ impossibilitatem: ⁊ primā figurā aliter fie-
 ri nō posse mōstrat: ⁊ alij q̄dē oēs p̄ ip̄sibile p̄ban-
 tur: q̄ paulopost demonstrabitur. Restat vt tertie fi-
 gure modos atq̄ ordines explicem⁹. Illud prius vidē-
 dū est: q̄ in tertie figure modis nunq̄ cōclusio collig-
 gitur vniuersalis. Sed si vel negatiue vel affirmati-
 ue fuerint collectiones: pticulares semper at nūq̄
 et generales. Est at tertie figure p̄mus modus hic q̄
 ex duab⁹ vniuersalib⁹ affirmationib⁹ pticularē col-
 ligit affirmatiuam. Mā si. a. ⁊. b. termini de omni
 c. termino predicant. a. terminus de quodā. b. termi-
 no predicabitur p̄ cōuersionē. Mā si. b. terminus de oī
 c. termino pdicatur: ⁊ v̄lis affirmatiua pticulariter si
 bi cōuertitur. c. terminus de quodā. b. termino pre-
 dicatur. Quod si ita est sit tertius p̄me figure mod⁹
 q̄ est ex v̄li ⁊ pticulari affirmatiua ⁊ colligit. a. ter-
 minū de quodā. b. termino. Sit enim. a. iustū. b. vir-
 tus. c. bonū. Si quis enim sic dicat.

Omne bonum iustum est.

Omne bonum virtus est sit conclusio.

Quedam virtus iusta est.

Mutant alij terminos: ⁊ volūt facere s̄m modū: vt
 sit. a. virtus. b. iustū. c. bonū: vt sit talis syllogismus.

Omne bonum virtus est.

Omne bonum iustum est: ⁊ concludatur.

Quoddam iustum virtus est.

Sed hoc Aristoteles a superiore non diuidit ⁊ hos
 duos vnū modū putat: ⁊ idcirco nos septē tertie figu-
 re esse diximus modos dubitātes: sed magis Aristot-

teles sequēdus ē: atq̄ ideo aliū modū dicam⁹ esse q̄
 possit itegre videri secūdus. Secūdus v̄o modus
 tertie figure est: quotiens ex v̄li negatiua: ⁊ vniuersa-
 li affirmatiua negatiua colligitur pticularis. Si enī
 a. terminus de nullo. c. termino. b. v̄o de oī. c. termi-
 no pdicatur. a. terminus de quodā. b. termino non pre-
 dicabit. Mā si. a. terminus de nullo. c. termino pdica-
 tur. b. v̄o de omni. c. ⁊. c. terminus de quodā. b. ter-
 mino pdicabitur. Particulariter enī sibi vniuersa-
 lis affirmatiua cōuertit. Cōcludit igitur i quarto mō
 p̄me figure. a. terminū de quodā. b. termino nō pdi-
 cari. Sit enī. a. malū. b. iustum. c. bonū. Si q̄s sic
 dicat. Nullū bonū malū est. omne bonū iustum est
 concludat necesse est. quoddā igitur iustū malū non est
 Ex quo considerandū est maiorē extremitatē in con-
 clusione pdicari. Tertius mod⁹ tertie figure ē quo-
 tiens ex pticulari ⁊ vniuersali affirmatiua pticularis
 affirmatiua cōcludit. Si enī. a. terminus de quodā
 c. ⁊. b. terminus de oī. c. termino pdicatur concluditur
 a. terminū de quodā. b. termino predicari p̄ duplicē
 cōuersionē. Qm̄ enī. b. terminus de oī. c. termino pdi-
 catur: ⁊. a. termin⁹ de quodā. c. termino predicatur
 ⁊ pticularis affirmatiua semper sibiip̄si. Quertit. c.
 terminus de quodā. a. termino predicabitur. Sūt igitur
 p̄positiones sic. b. termin⁹ de oī. c. termino. c. v̄o ter-
 minus de quodā. a. termino pdicatur: quod si ita est:
 colligitur i p̄me figure mō tertio. b. terminū de quo-
 dā. a. termino pdicari. Atq̄ ita pticularis affirma-
 tiua cōuertit: ⁊. a. termin⁹ de quodā. b. termino predi-
 cabitur: erūtq̄ duplices cōuersiones vna p̄positionis
 alia v̄o cōclusionis. Sit enim. a. iustū. b. virtus. c. bo-
 nū. Si quis igitur sic dicat: quoddā bonū iustū ē omne
 bonū virtus est: cōcludat necesse ē quodā virtus ius-
 ta ē. Quartus modus tertie figure ē: quotiens ex
 vniuersali affirmatiua ⁊ pticulari affirmatiua: af-
 firmatiua pticularis colligitur. Mā si. a. termin⁹
 de oī. c. termino predicat. b. v̄o terminus i quodam
 c. termino sit: concluditur. A. terminum de quodā
 b. termino pdicari p̄ cōuersionē. Si enī. b. termin⁹
 de quodā. c. termino pdicetur ⁊. c. termin⁹ de quodā
 b. pdicatur qm̄ pticularis affirmatiua sibiip̄si. Quertit:
 ⁊ sit syllogism⁹ i p̄me figure tertio mō q̄ sit ex v̄li af-
 firmatiua ⁊ pticulari affirmatiua pticularē colligēs
 affirmatiuā: vt sit syllogismus hoc mō. a. termin⁹ i oī
 c. ⁊. c. termin⁹ i quodā. b. Igitur. a. terminus i quodā
 b. sit. a. virtus. b. iustū. c. bonū: si quis igitur sic dicat.
 Omne bonum virtus est.
 Quoddam bonum iustum est: concludet quonias.
 Quoddam iustum virtus est.

Quintus modus ē tertie figure quoties ex pticu-
 lari negatiue: ⁊ vniuersali affirmatiue: pticularis
 colligitur negatiua. S̄z hic modus p̄ cōuersionē pro-
 bari nō p̄t: s̄z p̄ impossibilitatē sicut q̄rtus secūde fi-
 gure p̄batus est mod⁹. Si enim. a. termin⁹ de quodā
 c. termino nō pdicet. b. v̄o terminus de oī. c. termino
 predicetur. a. termin⁹ de quodā. b. termino non pdi-
 cabitur: nā si nō ita est: erit illud verū. a. terminus de
 oī. b. termino predicari: sed. b. terminus de oī. c. ter-
 mino pdicatur. a. igitur terminus de omni. c. termino
 pdicabitur q̄ fieri non p̄t. Prius enī ita positus est
 a. terminus vt de quodā. c. termino non predicaret
 qd̄ si generalis affirmatio in cōclusiōe syllogismi nō
 ē: vt sit. a. termin⁹ i oī. b. termino erit huic cōtraiacēs
 pticularis negatio: vt. a. termin⁹ de quodā. b. ter-
 mino non predicetur. Sit enim. a. malū. b. iustū. c.
 2 2

bonum. si quis igitur sic dicat.

Quoddam bonum malum non est.

Omne bonum iustum est: concludat necesse est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Sextus modus tertie figure est quotiens ex vlti negatiua & particulari affirmatiua particularis negatio colligitur p̄ cōuersionē. Nam si. a. terminus i nullo. c. termino sit. b. vero terminus de quodā. c. termino p̄dicetur: fit cōclusio. a. terminus de quodā. b. termino nō predicari. Mā si. a. terminus de nullo. c. termino p̄dicabitur. b. vero terminus de quodā. c. termino p̄dicatur: & c. terminus de quodā. b. predicabit: qm̄ particularis affirmatiua potest cōuerti. fit igitur talis syllogismus: vt. a. terminus de nullo. c. termino p̄dicet. c. termino de quodā. b. termino p̄dicet: & a. terminus de quodā. b. termino nō predicet. Sit. a. malum. b. iustum. c. bonum. si quis igitur dicat.

Nullum bonum malum est.

Quoddam bonum iustum est: concludit.

Quoddam iustum malum non est.

His igitur expeditis qd̄ syllogismus sit: diffiniēdus est. Diffinitur at̄ sic: syllogismus est oratio in qua positis quibusdā & cōcessis aliud qddā q̄ sint ea q̄ posita & cōcessa sunt: necessario cōtingit per ipsa que concessa sūt. Oronē dirim' eē syllogismū idcirco: qm̄ oīs diffinitio a generali trahitur. Genus at̄ syllogismi ē orō: qd̄ at̄ dictū i qua positis quibusdā & cōcessis: ita intelligēdū ē quasi sic dictum esset si q̄ posita: et cōcessis: vt enī syllogism' fiat: ante aliquid a p̄ponēte dicitur: q̄ audiens concedat: quod si ille cōcesserit: cōcludit & perficit syllogismum: idcirco q̄ res dubie p̄ quedam cōcessa & probata monstrantur: cōceditur autem equaliter & affirmatio & negatio vera. Letera vō i syllogismi diffinitione talia sunt que non itegre dispositos syllogismos a syllogismorum verorum diffinitione discernāt. Mā q̄ dictū est in que positis quibusdā sumptorum scz & p̄positionū multitudo monstrat. Sūt enī qui putātur eē huiusmodi syllogismi: i qbus tñ vna p̄positio ē & vna cōclusio. Qualis ē hic vides vniūsgit̄ hō es: animal igit̄ es. Et alia huiusmodi quos scz veteres i syllogismis nō acceperūt syllogismus enī ē aliquoz collectio. At vō collectio nō nisi plurimoz ē: & quicūq; vnā posuit p̄positionē ille non colligit. Nullū igit̄ faciet syllogismum. Debet enim syllogismus vt angustissim' sit: duab' p̄positionib' cōprobari. Qd̄ aut̄ dictū ē aliud qddam necessario euenire: quam sunt ipsa que cōcessa sunt: qm̄ frequēter tales ab aliquibus sūt syllogismi: vt ea que p̄posuerūt: ipa etiā i cōclusiōe cōcludāt vt ē hic. si homo es: homo es: homo autē es: homo igitur es. Idē enim cōclufit q̄ ante p̄posuit. Atq; ideo ad istozum discretionē: aliud quiddā cōtingere debere dictū est: quā sūt ea que cōcessa sūt: vt i superiorib' omnib' syllogismis quos in triū figuraz modis & demonstratiue posuim'. Tales vō syllogismi quales nūc dicti sūt p̄ ridiculi sūt: q̄ id q̄ ahi cōcessus ē quasi dubiū quiddā i ea cōclusiōe colligit. Mā q̄ p̄positū ē necessario contingere: ad hoc pertinet qm̄ frequēter adductione vere qdā p̄pōnes sūt: q̄ruz cōclusio nullo modo vera ē: vt si qs sic dicat. Qui musicā nouit music' est & cōcedatur. Et q̄ arithmetica arithmeticus est & qui medicinā medicus est: & qui bonum bonus est. Cum igitur hec omnia concessa sunt dicat & qui malum malus est. Qd̄ quasi superiorib' simile videtur: sed oīno falsū est. Boni enī boīes non aliter cauēt nī

si mala nouerint. Atq; ideo propter has cōclusiones que sūt p̄ eas p̄positiones que per iductiones dicunt additū ē cōclusiones i syllogismis necessarias. Cōtingere idest ex necessitate contingere. Est etiā alia expositio: sed in analyticis nostris iam dicta est. Illud vero q̄ dictū ē p̄ ipsa que posita sūt: hoc p̄pter eos dictū ē q̄ tales faciūt syllogismos: in quibus aut minus aliquid: aut plus: aut aliud p̄positū ē q̄ p̄poni debuerat. siūt aut̄ huiusmodi syllogismi. Si quis enim ita dicat. Socrates homo est: omnis homo animal ē & cōcludat. Socrates igitur animatum est minus p̄posuit q̄ non dixit. Omne animal esse animatū. Mūc si sic p̄posuisset. Socratem recte animatum esse concluderet ita dicendo. Socrates homo est. Oīs homo animal est: & omne animal animatū est. Socrates igitur animatus ē. Plus at̄ p̄ponere hoc est: vt si qs sic dicat: oīs homo animal est. Oē aīal aīatus ē: s; & sol in ariete est: oīs igitur homo animatus ē: hic vero superfluū est q̄ solem in ariete esse interposuit: aliū at̄ quē necesse est quiddā proponūt hoc modo: vt si quis sic dicat: omnis homo animal est: virtus autē bonū est: oīs igitur homo animatum est: nulla igitur harū p̄positionū ad rem pertinet q̄ cōcludere cupiebat.

Expedita igitur syllogismi diffinitione ad priorum modorum naturam resolutionemq; veniam': & pri' omnes in ordinem disponantur.

prim' Omne iustū bonum est. oīs virtus iusta est.

Omnis igitur virtus bona est.

secūd' Nullū bonum malū ē. omne iustū bonū ē.

Nullum igitur iustum malum est.

terti' Omne bonū virtus ē. Qdā iustū bonum est

Quoddam igitur iustum virtus est.

quart' Nullū bonū malū ē. Qdā iustum bonū ē.

Quoddam igitur iustū malum non est.

quint' Omne iustum bonū ē. oīs virtus iusta est.

Quoddam igitur bonum virtus est.

sextus Nullū bonū malū est: omne iustum bonū ē.

Nullum igitur malum iustum est.

septim' Omne bonū virt' est. Qdā iustum bonū ē.

Quedam igitur virtus iusta est.

octau' Omne bonū iustū est. Nullū malū bonū ē.

Quoddam igitur iustum malum non est.

nonus Quoddā bonū iustū ē. Nullū malū bonū ē.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Primus modus secūde figure.

Nullum malum bonum est. omne iustum bonū est.

Nullum igitur iustum malum est.

Omne iustus bonum est. Nullum malum bonū est.

Nullum igitur malum iustum est.

Nullū malum bonum est. Quoddā iustum bonū ē.

Quoddā igitur iustum malum non est.

Omne iustus bonū est. Quoddā malū bonū non est.

Quoddam igitur malū iustus non est.

Primus tertie figure.

Omne bonum iustum est. omne bonum virtus est.

Quedam igitur virtus iusta est.

Omne bonum virtus est. omne bonū iustum est.

Quoddam igitur iustum virtus est.

Nullum bonum malum est. omne bonum iustus est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Quoddam bonum iustus est. omne bonū virtus est.

Quedam igitur virtus iusta est.

Omne bonū virtus est. quoddam bonum iustum est.

Quoddā

Quoddam igitur iustum virtus est.
 Quoddam bonum malum non est. omne bonum iustum est.
 Quoddam igitur iustum malum non est.
 Nullum bonum malum est. quoddam bonum iustum est.
 Quoddam igitur iustum malum non est.

Chi sunt igitur omnes trium figurarum modi quorum prime figure quatuor primi idem demonstrabiles notantur et directi. i. sine aliqua conversione demonstrati. idem demonstrabiles autem qui non per alios demonstrantur: et perfecti dicuntur: quoniam per se ipsos comprobantur. Et primi qui proponuntur: et non primi sunt: et in eos omnes ceteri resolvuntur. Illi quoque quatuor prime figure modi imperfecti et per conversionem sunt. Secunde vero figure: vel tertie omnes imperfecti sunt: quoniam per primos prime figure modos quatuor comprobantur. Namque in ipsos resolvuntur: ut eos per conversionem resolvamus et per impossibilitatem illi superius demonstrati sunt. consideremus igitur eorum principia: quoniam vix nascuntur in idipsum resolvuntur. Quintus igitur prime figure modus de prime figure modo precreatur. Binis enim per positionibus prioribus manentibus conclusio primi modi particulariter conversa quintum efficit syllogismum quod in subiecta declaratur descriptione.

Primus. Quintus modus.

Omne iustum bonum est. Manet omne iustum bonum est.
 Omnis virtus iusta est. Manet omnis virtus iusta est.
 Omnis virtus bona est. universalis affirmativa particulariter conversa. Quoddam bonum virtus est.

Sextus vero prime modus de secundo prime figure modo capit principium. Manentibus enim duabus prioribus propositionibus secundi modi universaliter conclusio universaliter conversa. Sextus nascitur syllogismus ut subiecta docet descriptio.

Secundus.

Nullum bonum malum est. Manet nullum bonum malum est.
 Omne iustum bonum est. Manet omne iustum bonum est.
 Nullum iustum malum est. velis negativa veliter conversa.
 Nullum malum iustum est.

Septimus modus prime figure de tertio prime figure nascitur modo. Manentibus enim binis propositionibus prioribus particulari affirmativa in conclusione conversa septimi modi collocatio precreatur.

Tertius. Septimus.

Omne bonum virtus est. Manet omne bonum virtus est.
 Quoddam iustum bonum est. Manet quoddam iustum bonum est.
 Quoddam iustum virtus est. Particularis affirmativa particulariter conversa. Quedam virtus iusta est.

Qtaurus vero et nonus prime figure modus in quartum prime figure modum resolvuntur: non etiam initium sumunt: octavus resolvitur in quartum hoc modo: prima enim quarti in secundam octavi universaliter conversa. et prima per propositionem octavi modi particulariter in secundam quarti modi conversa eadem conclusio colligitur. i. negatio particularis. Nullum bonum malum est: negatio universalis.

Quoddam iustum bonum est: particularis affirmatio.
 Universaliter conversa omne bonum iustum est.
 Universaliter conversa nullum malum bonum est.
 Quoddam iustum malum non est. Eadem conclusio.
 Quoddam iustum malum non est.

Nonus vero modus in quartum modum resolvitur sic: prima quarti in secundam non per propositionem universaliter convertatur: et secunda quarti particulariter in primam non: et eadem conclusio maneat negatio particularis.

Quartus.

Nullum bonum malum est universalis negativa.

Quoddam iustum bonum est particularis affirmativa.
 Nonus.

Particulariter conversa. Quoddam bonum iustum est.
 Universaliter conversa. Nullum malum bonum est.
 Quoddam iustum malum non est: eadem conclusio.
 Quoddam iustum malum non est.

Resolutis igitur quinq; prime figure modis in quatuor superioribus: secunde figure quatuor modos in prioris figure modos quatuor resolvamus: quorum tres per conversionem probantur. Quartus vero per solum impossibilitatem. At vero primus. et secunde figure secundus modus in secundum prioris figure modum resolvuntur et resolvitur sic primus. Conversa enim prima veli negatione veli: et manente secunda universaliter affirmatione eadem conclusio utroque nascitur.

Primus prime. Primus secunde

Nullum bonum malum est. conversa veli. nullum malum bonum est.
 Omne iustum bonum est. Manet. Omne iustum bonum est.
 Nullum iustum malum est. eadem conclusio. Nullum iustum malum est.
 Secunde figure secundus modus in prime figure secundum modum resolvitur sic. Conversa universaliter prima et secunda propositione: et secunda prima manente universaliter sit conversa conclusio secunde figure.

Nullum bonum malum est. veliter. et net. Omne iustum bonum est.
 Omne iustum bonum est. manet. et conversa. nullum malum bonum est.
 Nullum iustum malum est. conversa veli. nullum malum iustum est.
 Tertius vero secunde modus figure de quarto prime figure reprecatur. et n. velis negatio in prima propositionem universaliter convertatur: et secunde propositiones maneat id est syllogismus mi terminus propositiones colligitur hoc modo.

Nullum bonum malum est. conversa veli. nullum malum bonum est.
 Quoddam iustum bonum est. Manet. quoddam iustum bonum est.
 Quoddam iustum malum non est. Manet. quoddam iustum malum non est.

Quartus modus secunde figure quoniam primo cum factum est per conversionem in superioris prime figure modum reverteri non poterat. sed per impossibile demonstratur: hic quoque per impossibile ad superiores reducitur modos: et quoniam omnes secunde figure per impossibile monstrantur: idcirco nos quoque inchoantes a quarto omnes per impossibile resolvamus. Nam quartus secunde figure modus in primum prime figure resolvitur per impossibilitatem.

Tertius in secundum. Secundus in tertium. primus in quartum. quod hoc modo liquebit. si quis ergo duas istas concesserit propositiones id est omne bonum virtus est. et quoddam iustum virtus non est. necesse est quoque conclusionem concedat que est. Quiddam igitur iustum bonum non est. Nam si hec falsa est: erit ei contrarietatis vera que est. Omne iustum bonum est. sed illas concessit que est prima quarti modi id est omne bonum virtus est. Et his igitur concludat. omne igitur iustum virtus est. Sed prius concessit quarti modi secundam propositionem que est. Quiddam iustum virtus non est. Illuc vero concedit. Omne iustum virtus est: duas si bi contrarietates simul conclusurus est quod fieri non potest. Hoc autem idcirco evenit: quia conclusio quarti modi in primi modi secundam propositionem conversa est. quod si secunda propositio primi modi in quarti conclusione non colligitur: quarti conclusio id est particularis negatio permanebit. Sed ne forte conturbet quod alios terminos in resolvendo modo posuimus quam superius in disponendo. non enim modo in terminis laboramus: sed in figuris et modis et completionibus construendis atque resolvendis operam consumimus. Eodem modo et ceteri secunde figure in primis quattuor solvantur.

Quartus secunde
 Omne bonū virtus est. Concede in vtrisque. Omne bonum virtus est. Quiddam iustum virtus non est. Contra. contraiacentes: omne iustum bonum est quiddam igitur iustum bonum non est pmutare: iacētes: omne igitur iustum virtus est. Tertius secunde figure modus in secundo prime figure sic resolvitur. Si quis duas primas tertij modi concesserit: particularē quoque negationē cōcludet que est: quiddam igitur iustum bonum non est. Illā si hec falsa est: vera erit cōtraiacēs que est: omne iustum bonum est. Sed et iam illā concessa est: que est nullū bonum malū est. Ex his igitur colligitur. Nullū igitur iustum malum est. Sed prius concessa erat. Quiddam iustum malū est. Nunc vero nullū iustum malū est: duas sibi cōtraiacētes vno tēpore cōcedit quod non potest. Sublata igitur vniuersali conclusionē que est: omne iustum bonum est. remanebit particularis negatiua que est quiddam iustum bonum non est. Nullum bonum malum est. Concede in vtrisque. nullum bonum malum est. quiddam iustum malū est. cōtra. \times iacētes. oē iustum bo. est quod igitur bonū nō est. pmutate \times iacētes. nllū g. iu. ma. est.

Secundus secunde figure in tertio prime figure modo sic resolvitur: si quis duas secunde figure propositiones concesserit. Cōclusionē quoque concedit que est nihil igitur bonum est. Illaz si hec falsa est: erit vera contraiacēs ei particularis affirmatio: quiddam iustum bonum est. Sed idē concessit illā que est: omne bonū virtus est: cōcludat necesse est: quiddam iustum virtus est. Qui iam ante concesserat secundam secundi modi que est. Nullum iustum virtus est. duas contraiacentes vno tempore concedit: quod fieri non potest.

Oē bonū virtus est. cōcede in vtrisque. Oē bonū virtus est. Nihil iustum virtus est. \times iacētes. quiddam igitur iu. bo. est. nllū iu. bo. est pmutate \times iacētes. quiddam igitur iustum virtus est.

Primus item secunde figure in quartum prime figure sic resolvitur qui concedit duas primas modi propositiones: concedat necesse est et conclusionē. Illaz si illa falsa est: erit vera contraiacēs ei particularis affirmatiua que est quiddam iustum bonum est. Sed idē concessit illaz que est: nullum bonum malū est: cōcludat necesse est. Quoddam igitur iustum malum non est: qui ante concesserat illā que est. Oē iustum malū est: vno tēpore duas cōtraiacētes quod fieri nō potest. Sublatū igitur particulari affirmatione que est: quiddam igitur iustum bonum est. remanet illa que est: nihil iustum bonum est. Nullū bonū malū est. cōcede in vtrisque. nullū bo. ma. est. oē iustum malū est. \times iacētes. quiddam iustum bonum est. nllū iu. bo. est pmutate \times iacētes. quiddam igitur iu. ma. nō est.

Sequitur ut tertie figure modos ad primos quatuor quorum quinque per conuersionem et per impossibilitatem ad primos quatuor resolvuntur: vnus vero solus et quintus per impossibilitatē solā in partes resolvitur. primus tertie figure modus in tertium prime figure modum hoc modo resolvitur. si enim prima propositio tertij modi prime figure maneat: et secunda propositio vniuersaliter quertat et sit secunda propositio primi modi tertie figure. eadē conclusio. Colligit affirmatio particularis. Modus tertij prime figure. Primus modus tertie figure. Oē bonū iustum est. Manet. Omne bonū iustum est. quiddam virtus bona est. particularis affirmatio. oē bonū virtus est. Queda virtus iusta est. Manet. Queda virtus iusta est. Vel certe sic quia superius talem syllogismum diximus terminis cōmutatis quē Aristoteles dissimilem non putat. Omne bonum virtus est. Manet. Omne bonum virtus est. Quoddam iustum virtus est. particu-

lari affirmatiua. Omne bonum iustum est. Quoddam iustum virtus est. Manet. Quoddam iustum virtus est.

Secundus modus vero tertie figure in quartum modum prime figure hoc modo resolvitur. Si enim prime propositiones secundi tertie figure modi: et quartij modi prime figure maneat: quarti vero modi prime figure secunda propositio vltiter quertat: et secunda sit propositio secundi modi tertie figure: eadē conclusio procreat. Nullū bonū malū est. Manet. Nullū bonū malū est. Quoddam iustum bonum est. Quersa vlt. oē bonū iustum est. Quiddam iustum malū nō est. Manet. quiddam iustum malū nō est.

Tertius modus tertie figure in tertium modum prime figure resolvitur. Si enim propositio prima tertij prime figure modi: et secunda propositio tertij modi prime figure particularis particulariter conuertatur: et sit prima tertij modi tertie figure: cōuersa particulariter conclusio nascitur. Omne bonum virtus est. Quoddam bonum iustum est. Quoddam iustum bonum est. Omne bonum virtus est. Quoddam iustum virtus est. Cōuersa particulariter. Quedam virtus iusta est.

Quartus modus tertie figure in tertium modum prime figure resolvitur: si enim vtroque prime maneat propositiones: et secunde particulares particulariter conuertantur eadem cōclusiones nascuntur. Omne bonū virtus est. Manet. Oē bonū virtus est. Quoddam iustum bonum est. Conuersa particulariter. Quoddam bonum iustum est. Quiddam iustum virtus est. Manet. Quiddam iustum virtus est.

Reliquus sextus syllogismus tertie figure de prime figure quarto procreat: manētibus enim primis eorum propositionibus atque secundis particulariter immutatis particulis in vtroque manebit conclusio. Nullū bonū malū est. Manet. Nullū bonū malū est. Quoddam iustum bonum est. particulariter cōuersa. Quoddam bonum iustum est. Quoddam iustum malum non est. Manent. Quoddam iustum malum non est.

Quintus autē qui restat sicut ante per impossibile. probatur: ita etiā nūc per impossibilitatē resoluitur. Sed quoad modū vniuersaliter fuerit resolutus: eodē ordine oēs resoluendi sūt. Resoluit autē sextus tertie figure modus in tertium prime figure modum. Quintus modus tertie figure resoluit in primū prime figure. Quartus tertie figure modus resoluit in quartū prime figure modum. Tertius tertie figure modus resoluit in secundū prime figure modum. Primus tertie figure modi resoluitur in secundos prime figure modos. Resoluit autē per impossibilitates sextus tertie figure modus in prime figure modum tertij hoc modo. Si quis igitur duas propositiōes sexti modi tertie figure concesserit. Concedat etiam necesse est conclusionē que est. quiddam iustum malum non est. Nam si hec falsa est: erit vera contraiacēs ei prime figure tertij modi prima propositio que est. omne iustum malum est. Sed et iam concessit propositiones secundas que est. quoddam bonum iustum est. Ex his igitur concedat necesse est. Quoddam bonum malum: quia ante concesserat primas propositiones sexti modi tertie figure que est nullū bonum malum est. vno tempore duas sibi contraiacentes quod fieri nō posse descriptio declarat. Nullū bonū malū est. Contra \times iacētes. oē iustum ma. est. Quiddam bonū iustum est. cōcede \times Quiddam bonū iustum est. quiddam iustum ma. nō est. pmutate \times iacētes. quoddam bonum malum est.

